

Gymnasieskolan Vippan
Vipeholmsvägen
224 66 Lund

2010-03-09
1 (7)
Dnr 40-2009:3677

Utbildningsförvaltningen
Box 138
221 00 Lund

Kvalitetsgranskning av gymnasieskolan Vippan i Lunds kommun

Skolinspektionens beslut

Skolinspektionen har granskat betygssättningen i gymnasieskolan Vippan, Lund och bedömer att skolan behöver vidta följande åtgärder:

- Skolan behöver säkerställa att lärarna inte väger in andra kriterier i betygssättningen än de som ligger inom ramen för de nationella betygskriterierna i enlighet med kursplanerna.
- Skolan behöver i enlighet med läroplanen för de frivilliga skolformerna vidta åtgärder så att alla elever informeras på ett för eleverna begripligt sätt om kursmål och betygskriterier och att varje elev fortlöpande informeras om sin utveckling i studierna under kursens gång.
- Skolan behöver i enlighet med gymnasieförordningen vidta åtgärder så att lärarna använder resultaten på de nationella ämnesproven på ett likvärdigt sätt.
- Skolan behöver vidta åtgärder så att alla lärare som undervisar i engelska A redovisar för eleverna på vilka grunder betygssättning sker i enlighet med läroplanen för de frivilliga skolformerna.
- Skolan behöver vidta åtgärder så att eleverna känner förtroende för hur betygssättningen sker oavsett vem som är betygssättande lärare i enlighet med läroplanen för de frivilliga skolformerna.
- Skolan behöver i enlighet med läroplanen för de frivilliga skolformerna, för att förbättra kvalitetssäkringen av betygssättningen, vidta åtgärder för att både fördjupa och bredda bilden av hur betygresultaten ser ut och i samband där-

Skolinspektionen, Gasverksgatan 1, 222 29 Lund

med analysera betygsresultaten över tid avseende exempelvis skillnader mellan kurser, mellan flickor och pojkar samt mellan elever med svensk och utländsk bakgrund.

Bristerna kommer att följas upp sex månader efter Skolinspektionens beslut av avdelningen i Lund, senast den 8 september 2010.

Skolinspektionens granskning av betygssättning i gymnasieskolan Vipan, Lunds kommun.

Bakgrund

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av Betygssättning i gymnasieskolan under perioden 20 januari 2010 till den 1 maj 2010. Granskningen av gymnasieskolan Vipan i Lunds kommun ingår i detta projekt. Övergripande iakttagelser och slutsatser inom området kommer att redovisas i Skolinspektionens kvalitetsgranskningsrapport "Betygssättning i gymnasieskolan 1".

Gymnasieskolan Vipan i Lund besöktes av Skolinspektionen den 2–3 februari 2010. Inför besöket hade skolan skickat in dokument gällande betygssättningen på skolan. Dessa dokument utgör tillsammans med elevenkäter och intervjuer med lärare, elever och skolledning underlag för Skolinspektionens beslut.

Övergripande information om och projektplan för kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens webbplats (<http://www.skolinspektionen.se/Kvalitetsgranskning/>).

Granskningens syfte är att undersöka om betygssättningen på de skolor som granskas uppfyller kraven på en likvärdig betygssättning och hur skolledning och huvudmän arbetar för att säkerställa att kraven uppfylls. Fokus för granskningen är betygssättningen i kurserna Ellära A, Engelska A och Naturkunskap A. Projektet har tre huvudfrågeställningar med underfrågor.

1. Sätts kursbetyg utifrån de nationella betygskriterierna?

- Använder skolan de nationella betygskriterierna som grund för betygssättning?
- Hur relaterar sig elevernas betyg till resultaten från nationella prov?

2. Har lärarna i gymnasieskolan tillräcklig förmåga att sätta likvärdiga betyg?

- Informerar lärarna eleverna om grunderna för betygssättning?

- Beaktar lärarna all kunskap som eleven tillägnat sig relaterat till betygskriterierna och kursplanemålen vid betygssättning?
- Har lärarna kunskaper om styrdokumentens regleringar kring bedömning och betygssättning?

3. Har gymnasieskolan fungerande system för att kvalitetssäkra arbetet med bedömning och betygssättning?

- Finns det rutiner på skolan för uppföljning och utvärdering av resultaten?
- Finns det fungerande rutiner på skolan för att kvalitetssäkra bedömning och betygssättning?

För författningsstöd se bilaga.

Gymnasieskolan Vipan i Lund

Gymnasieskolan Vipan är en kommunal gymnasieskola med 1188 elever. På skolan finns följande program: Bageri och konditori/Livsmedelsprogrammet, Barn- och fritidsprogrammet, Elprogrammet, "Fyraåriga programmet" (gymnasiesärskolan), Handels- och administrationsprogrammet, Hippologigymnasiet, Hotell- och restaurangprogrammet, Medieprogrammet, Omvårdnadsprogrammet, Teknikprogrammet samt Turism- och hotellprogrammet.

Individuella program (IV) finns i form av s.k. IV-Bas, IV-Preparand, IV-Sluss och PRIV (Programinriktade individuella program), sökbara inom Barn- och fritidsprogrammet, Handels- och administrationsprogrammet, Hotell- och restaurangprogrammet samt Omvårdnadsprogrammet.

Skolan bedriver också lärlingsutbildning inom Hotell- och restaurangprogrammet och Vård- och omsorg – lokal inriktning inom Omvårdnadsprogrammet samt vuxenutbildning (installationselektriker och medicinteknik).

Skolans ledning består av en gymnasiechef, fem programrektorer och en intendent.

Motivering till beslutet

1. Kursbetyg utifrån de nationella betygskriterierna

Beskrivning

Skolan har utarbetat lokala konkretiseringar i engelska A och ellära A, vilka följer intentionerna i de nationella betygskriterierna.

I naturkunskap A är de av skolan framtagna målen identiska med de nationella. Det finns dock en egen punkt som heter *Genomförande* och där sägs dels att elevernas intres-

seinriktningar avgör var tyngdpunkten på kursen läggs, dels att fortlöpande utvärderingar sker under kursens gång. Av elev- och lärarintervjuer framgår dock att inte alla lärare alltid utgår ifrån elevernas intressen och att heller inte alla lärare utvärderar kursen. Betygskriterierna i naturkunskap är identiska med de nationella. Det finns dock ett eget tillägg både på G-, VG- och MVG-nivå som lyder: *"Eleven deltar i skriftliga och muntliga redovisningar och uppvisar ett acceptabelt kunskande av ovan ställda kriterier."*

Enligt elevintervjuerna och enkätsvaren upplever vissa elever att lärarna ibland väger in andra faktorer i betygssättningen än de som ligger inom ramen för de nationella betygskriterierna, t.ex. *"hur man är som person"*, *"om man är kritisk"* etc.

Det är inga större avvikelser mellan satta kursbetyg i engelska A och resultaten på det nationella ämnesprovet i engelska A. Däremot kan ses en skillnad i resultat från det nationella provet jämfört med satt kursbetyg i svenska B. Generellt är det fler elever som har IG på provet än vad det är som har IG i slutbetyg på kursen. En relativt stor skillnad kan också ses i resultatet från det nationella provet jämfört med satt kursbetyg i matematik A. Generellt är det även här fler elever som har IG på provet än vad det är som har IG i slutbetyg på kursen. Skolan är medveten om dessas avvikelser och har rimliga förklaringar till avvikelserna. Enligt intervjuade lärare finns det undervisningsmoment och därmed underlag i både svenska B och matematik A som de nationella ämnesproven inte behandlar, men som också ska vägas in vid betygssättningen på individnivå.

Bedömning

Utifrån projektets bedömningsgrunder bedömer Skolinspektionen att:

- Skolan behöver säkerställa att lärarna inte väger in andra kriterier i betygssättningen än de som ligger inom ramen för de nationella betygskriterierna i enlighet med kursplanerna.¹

2. Lärarnas förmåga att sätta likvärdiga betyg

Beskrivning

Lärarna informerar eleverna om kursplanemål och betygskriterier, men det är inte så att alla intervjuade elever har förstått innebörden. Av elevintervjusvaren framgår att i engelska A upplever sig merparten av eleverna informerade och förstår vad som gäller. I ellära A och naturkunskap A varierar elevförståelsen utifrån vilken lärare som eleverna har haft.

¹ 7 kap. 4 § gymnasieförordningen, läroplan för de frivilliga skolformerna samt kursplanerna.

Inte alla lärare ger varje elev fortlöpande information om elevens utveckling i studierna under kursens gång. Bäst lyckas lärarna i detta avseende i naturkunskap A enligt eleverna.

Det finns, enligt intervjuade elever, skillnader mellan hur resultaten på de nationella ämnesproven används av olika lärare. Eleverna uppfattar att en del lärare anser att det nationella provresultatet är avgörande för betyget, medan provet för andra lärare endast är ett underlag på individnivå bland flera andra underlag.

Inget annat har framkommit än att lärarna beaktar även sådan kunskap som eleven har tillägnat sig på annat sätt än genom den aktuella undervisningen och att såväl muntliga som skriftliga bevis på kunskaper vägs in. Vidare använder lärarna all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanen och gör en allsidig bedömning av kunskaperna och beaktar hela kursen.

Enligt elevintervjuerna redovisar lärarna i ellära A och naturkunskap A för eleverna på vilka grunder betygssättning sker. I engelska A gör inte alla lärare detta, enligt elevintervjuerna.

Sammantaget upplever eleverna, utifrån intervjuerna och enkätsvaren att betygssättningsarbetet fungerar olika för olika lärare. Det fungerar bra för vissa lärare och mindre bra för andra lärare, anser eleverna. De elever som hade fått betyg i naturkunskap A är mest positiva i detta avseende. Även en del intervjuade lärare anser t.ex. att *"man blir påverkad av elevgruppen"* och kan i valet mellan två betygssteg hamna i en *"för snäll"* eller en *"för hård"* tolkning beroende på hur elevgruppen är. I en gruppintervju med lärare framkommer att *"G, VG och MVG tolkas olika i de olika ämnena på skolan och det inte bara här."*

Bedömning

Utifrån projektets bedömningsgrunder bedömer Skolinspektionen att:

- Skolan behöver i enlighet med läroplanen för de frivilliga skolformerna vidta åtgärder så att alla elever informeras på ett för eleverna begripligt sätt om kursmål och betygskriterier och att varje elev fortlöpande informeras om sin utveckling i studierna under kursens gång.²
- Skolan behöver i enlighet med gymnasieförordningen vidta åtgärder så att lärarna använder resultaten på de nationella ämnesproven på ett likvärdigt sätt.³

² Läroplan för de frivilliga skolformerna.

³ Gymnasieförordningen 7 kap. 5 §.

- Skolan behöver vidta åtgärder så att alla lärare som undervisar i Engelska A redovisar för eleverna på vilka grunder betygssättning sker i enlighet med läroplanen för de frivilliga skolformerna.⁴
- Skolan behöver vidta åtgärder så att eleverna känner förtroende för hur betygssättningen sker oavsett vem som är betygssättande lärare i enlighet med läroplanen för de frivilliga skolformerna.⁵

3. Skolans system för att kvalitetssäkra arbetet med bedömning och betygssättning.

Beskrivning

I skolans kvalitetsredovisning redogörs för betygsresultat nedbrutet på skolans olika program. Vad gäller genomsnittlig betygspoäng och grundläggande behörighet ligger skolan 2008/2009 i sin helhet under såväl riket som kommunen. Däremot ligger skolan över rikets siffror vad gäller fullföljd utbildning inom fyra år. I kvalitetsredovisningen görs också en jämförelse mellan satta kursbetyg i engelska A, matematik A och svenska B och resultaten på de nationella ämnesproven. Det är i denna omfattning som skolans samlade betygsresultat är kända bland intervjuade lärare. Vad gäller övriga kurs- och ämnesspecifika betygsresultat finns i huvudsak de kunskaperna hos de enskilda lärarna eller, i bästa fall, i ämnesgruppen. Några regelrätta uppföljningar i annat än vad som angetts ovan görs ännu inte, även om skolan nu, genom ett digitalt uppföljningssystem, har tillgång till kursresultaten i alla kärnämnen. Härav följer också att skolan ännu inte har analyserat betygsresultaten över tid avseende exempelvis skillnader mellan kurser, mellan flickor och pojkar eller mellan elever med svensk och utländsk bakgrund.

En bidragande orsak till betygsresultaten är enligt intervjuerna och skolans kvalitetsredovisningar att skolan har flest elever med ett meritvärde på 200 poäng eller mindre från grundskolan i kommunen. Även de elever som har antagits på så kallad fri kvot är flest på Vipan i jämförelse med Lunds övriga gymnasieskolor.

Inom skolan sker viss samplanering och sambedömning av elevarbeten, uppsatser och prov i de olika kurserna, även om det inte alltid är fallet eller finns som en allmänt nedskrivna rutin.

Gymnasielärarna i Lunds kommun träffas med viss regelbundenhet för att diskutera bedömning och betygssättning i ämnesgrupper, bland annat på Polhemskolan. Lärarna säger att de i huvudsak är överens med kolleger från andra skolor i bedömnings- och betygssättningsfrågor. Dock menar intervjuade naturkunskapslärare att naturkunskapsämnet inte har fått samma utrymme vid dessa nätverksträffar som andra ämnen. Det är också så, anser skolläda och lärare, att eftersom skolan är ensam i Lunds

⁴ Läroplan för de frivilliga skolformerna.

⁵ Läroplan för de frivilliga skolformerna.

kommun med många yrkesförberedande program, behöver skolan utöka utbytet med andra skolor i regionen som har samma program.

Bedömning

Utifrån projektets bedömningsgrunder bedömer Skolinspektionen att:

- Skolan behöver i enlighet med läroplanen för de frivilliga skolformerna, för att förbättra kvalitetssäkringen av betygssättningen, vidta åtgärder för att både fördjupa och bredda bilden av hur betygsresultaten ser ut och i samband därmed analysera betygsresultaten över tid avseende exempelvis skillnader mellan kurser, mellan flickor och pojkar samt mellan elever med svensk och utländsk bakgrund.⁶

Uppföljning

Inom områden där Skolinspektionen bedömt att det finns kvalitetsbrister och tillsynsbrister ska rektorn för skolan lämna en redovisning över vilka åtgärder som vidtagits med anledning av beslutet.

Åtgärderna ska redovisas skriftligen till Skolinspektionen, Gasverksgatan 1, 222 29 Lund, senast den 8 september 2010.

På Skolinspektionens vägnar

Peter Ekborg
Enhetschef

Gösta Karlsson
Undervisningsråd/Föredragande

I ärendets slutliga handläggning har också utredaren Elisabeth Porath Sjöo deltagit.

Bilaga med författningsstöd

⁶ Läroplan för de frivilliga skolformerna.